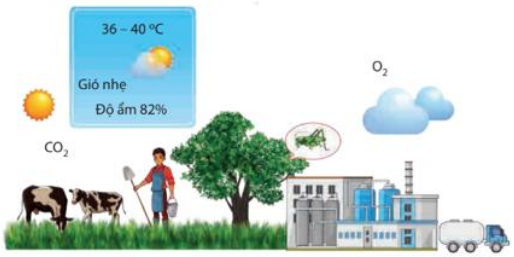
BÀI GIẢNG: MÔI TRƯỜNG VÀ CÁC NHÂN TỐ SINH THÁI
CHUYÊN ĐỀ: SINH VẬT VÀ MÔI TRƯỜNG
MÔN: KHOA HỌC TỰ NHIÊN 8
GIÁO VIÊN: VŨ MINH CHÂU

MỤC TIÊU

- ✓ *Nêu được khái niệm môi trường sống của sinh vật, phân biệt được bốn môi trường sống chủ yếu và lấy được ví dụ minh họa.*
- ✓ *Nêu được khái niệm nhân tố sinh thái; phân biệt được nhân tố sinh thái vô sinh và hữu sinh, lấy được ví dụ minh họa các nhân tố sinh thái và ảnh hưởng của nhân tố sinh thái lên đời sống sinh vật.*
- ✓ *Trình bày được khái niệm và lấy được ví dụ về giới hạn sinh thái.*

I. MÔI TRƯỜNG SỐNG

- Môi trường sống là nơi sống của sinh vật, bao gồm các nhân tố xung quanh sinh vật, có ảnh hưởng trực tiếp hoặc gián tiếp đến sự tồn tại và phát triển của sinh vật.

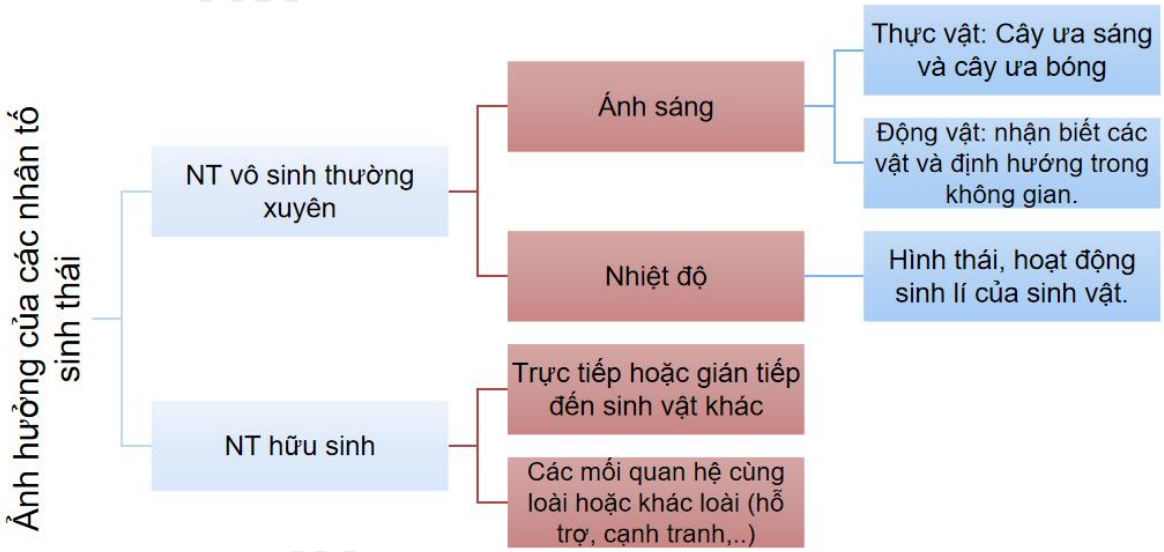

- Có bốn loại môi trường chủ yếu: môi trường trên cạn, môi trường dưới nước, môi trường trong lòng đất và môi trường sinh vật.

Môi trường	Đặc điểm	Sinh vật
Môi trường cạn	Bao gồm mặt đất và lớp khí quyển.	Gà, mèo, trâu, hổ, ngựa, gấu, châu chấu, cây bàng, cây đào, cây táo,…
Môi trường dưới nước	Bao gồm những vùng nước ngọt, nước mặn, nước lợ.	Các loại cá, bạch tuộc, mực, tôm, cây rong đuôi chó,…
Môi trường trong đất	Bao gồm các lớp đất.	Giun đất, chuột chù, sùng đất,…
Môi trường sinh vật	Cơ thể động, thực vật, con người,..	Giun đũa, giun kim, sán dây, sán lá gan, rận, chấy,…

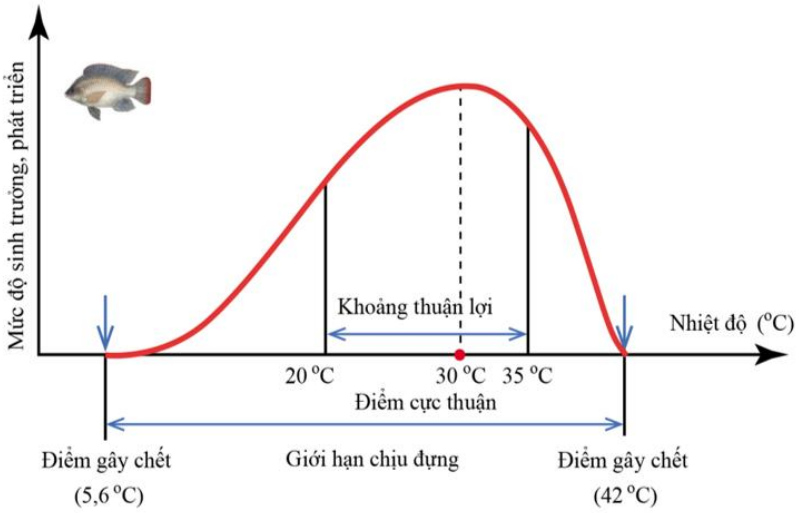
II. NHÂN TỐ SINH THÁI

- Nhân tố sinh thái là các nhân tố trong môi trường có ảnh hưởng tới sự tồn tại và phát triển của sinh vật.
- Phân loại 2 nhóm: nhân tố sinh thái vô sinh và nhóm nhân tố sinh thái hữu sinh.
  + Nhân tố sinh thái vô sinh: yếu tố không sống của môi trường.
  + Nhân tố sinh thái hữu sinh: yếu tố sống của môi trường (bao gồm con người và các sinh vật khác).

III. GIỚI HẠN SINH THÁI

Giới hạn sinh thái là khoảng giá trị của một nhân tố sinh thái mà trong khoảng đó, sinh vật có thể tồn tại và phát triển ổn định theo thời gian.

Giới hạn chịu đựng về nhiệt độ của cá rô phi ở Việt Nam

Phân tích giới hạnh chịu đựng của cá rô phi ở Việt Nam:

- Tồn tại được trong khoảng nhiệt độ từ 5,6°C – 42°C.
- Sinh trưởng, phát triển thuận lợi ở khoảng nhiệt độ từ 20°C – 35°C.
- Sinh trưởng, phát triển tốt nhất ở nhiệt độ là 30°C.